

۲- سوسیالیسم محافظه کار، یا سوسیالیسم بورژوائی

بخشی از بورژوازی هست که مایل است بر دردهای اجتماعی مرهم نهد تا ادامه ی حیات جامعه ی بورژوائی را تضمین کند.

به این بخش تعلق دارند اقتصاددانان، نوع پروران، بهبود دهندگان وضع طبقه ی کارگر، بانیان جمعیت های خیریه، اعضای انجمن های حمایت حیوانات، اعضای انجمن های جلوگیری از افراط و تفریط، و اصلاح طلبان زیر جلگی از هر قماشی که بتوان تصورش کرد. بعلاوه این شکل سوسیالیسم، بصورت دستگاه های کامل فکری نیز قالب ریزی شده است.

می توان از کتاب فلسفه ی فقر* پرودون، به عنوان نمونه ی این شکل سوسیالیسم نام برد.

بورژواهای سوسیالیست نما، کلیه امتیازات شرائط اجتماعی جدید را می خواهند، بدون مبارزات و خطراتی که لزوماً از این شرائط ناشی می شود. آنان وضع موجود جامعه را می خواهند، بدون عناصر انقلابی و متلاشی کننده ی آن. آنان بورژوازی بدون پرولتاریا می خواهند. بورژوازی، طبعاً، دنیائی خلق می کند که در آن عالی ترین بودن، فوق العاده است؛ سوسیالیسم بورژوائی این تصور راحت را بصورت دستگاه های مختلف کمابیش کامل توسعه می دهد. وقتی که این نوع سوسیالیسم، پرولتاریا را ملزم می کند که این دستگاه فکری را به مرحله ی اجرا در آورد و بدین طریق با کله بسوی جنّات عدن^(۲۰) اجتماعی خیز بردارد، در واقع پرولتاریا را ملزم می کند که در قید و بند جامعه ی موجود بماند، ولی تمام تصورات نفرت بار خود را در مورد بورژوازی دور بریزد.

---

* Philosophie de la Misere

شکل دیگری از این نوع سوسیالیسم، که عملی تر ولی غیرمنظم تر است، کوشید اعتبار هر نوع نهضت انقلابی را از چشم طبقه ی کارگر بیندازد، با نشان دادن اینکه، نه یک اصلاح صرف سیاسی، بلکه تنها دگرگونی در شرایط مادی زندگی، یعنی روابط اقتصادی، می تواند به حال کارگران مفید باشد. لکن غرض این سوسیالیسم از ایجاد دگرگونی در شرایط مادی زندگی، به هیچ وجه الغاء روابط بورژوائی تولید، یعنی عملی که تنها بوسیله ی انقلاب میسر می شود، نیست، بلکه غرضش اصلاحات اداری، براساس ادامه ی حیات این روابط است؛ به همین دلیل، غرض این سوسیالیسم اصلاحاتی است که بهیچوجه بر روابط بین سرمایه و کار اثر نمی گذارد، بلکه در اوج، هزینه ی حکومت بورژوائی را تخفیف داده، کار اداری آنرا تسهیل می کند.

سوسیالیسم بورژوائی، تنها، باری تنها، موقعی تجلی کامل پیدا می کند که بدل به حرفی قلمبه در یک سخنرانی شود.

آزادی تجارت: برای حفظ منافع طبقه ی کارگر. حمایت از کالاهای داخلی: برای حفظ منافع طبقه ی کارگر. بهبود وضع دندان ها: برای حفظ منافع طبقه ی کارگر.

آخرین حرف سوسیالیسم بورژوائی و تنها حرف جدی آن، همین است.

جان مطلب سوسیالیسم بورژوائی این است: بورژوا، بورژواست – برای حفظ منافع طبقه ی کارگر.